

V chráněné krajinné oblasti Brdy byl po letech opět zaznamenán rys ostrovid

17.10.2025 - Karolína Šůlová | Správa Národního parku Šumava

Společná tisková zpráva AOPK ČR, Správy NP Šumava, ALKA Wildlife a Hnutí Duha Šelmy.

Mladého rysího samce zaznamenaly na jaře a v létě fotopasti v CHKO Brdy. Nový výskyt rysa tu byl potvrzen po čtyřech letech. Při hledání nového teritoria jsou rysí kocouři schopni ujít trasu i více než 150 kilometrů vzdušnou čarou. Cestu jim ale komplikují migrační bariéry, jako jsou silnice, železnice či zástavba.

Rys označený jako B913 se narodil na jaře loňského roku na Hartmanicku. Ještě v únoru zde byl zaznamenán na fotopastech Správy NP Šumava a Hnutí DUHA Šelmy, od května se ale už pohyboval v CHKO Brdy, kde ho potvrdily fotopasti Agentury ochrany přírody a krajiny ČR i ALKA Wildlife.

„Migrace mladých rysů ze Šumavy na Brdy je od roku 2013, kdy je celé území sledováno pomocí fotopastí, zaznamenávána pouze nepravidelně. Rys označený jako B913 je za tu dobu třetím rysem, který do Brd prokazatelně ze Šumavy dorazil. V roce 2021 navštívil Brdy rysí samec Alfons, původně ze Lhenicka. Před ním byl v roce 2018 zaznamenán rys Fabián, který sem doputoval z Kašperskohorska. Všichni tři rysové tedy pocházejí z česko-bavorsko-rakouské rysí populace, která obývá jihozápadní Čechy,“ vypočítává Tereza Mináriková z organizace ALKA Wildlife.

„Česko-bavorsko-rakouská rysí populace čítá v současnosti zhruba 130 jedinců starších jednoho roku a každoročně se zde narodí zhruba 60-70 koťat. Právě ta se ve věku 1-2 let často vydávají na delší cesty. Jejich cílem je nalézt nové území dosud neobsazené rysy, kde by se mohla trvale usadit. Mladí rysí kocouři jsou pak schopni ujít i trasu delší než 150 km vzdušnou čarou,“ uvádí Elisa Belotti ze Správy národního parku Šumava.

„Rys se zatím na Brdech trvale neusadil proto, že se sem zatím vždy vydal jen mladý samec a chybí mu rysí samička. Mladé rysí samice totiž mají řadu možností obsadit teritoria přímo na Šumavě a v Pošumaví a nejsou tedy motivovány migrovat na větší vzdálenost. Bez přítomnosti partnerky, se kterou by se mohl rozmnožit, ale nejsou Brdy pro rysí samce atraktivní, ačkoli tu jinak mají vhodné životní podmínky. Lze proto předpokládat, že rys B913 bude dál pokračovat v cestě, nebo se vrátí zpět, stejně jako před ním Fabián a Alfons,“ konstatuje Bohumil Fišer z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Správy CHKO Brdy.

„To, zda budou rysové v Brdech někdy žít trvale, záleží především na tom, jak se bude těmto krásným zvířatům dařit na česko-bavorsko-rakouském pomezí. Až bude tato populace dostatečně silná, mladí rysové začnou ve větší míře vyhledávat vhodná teritoria i v okrajových oblastech populace jako je území Brd. Zatím ovšem česko-bavorsko-rakouská populace početně stagnuje, počty zvířat se dlouhodobě nezvyšují. Důvodem je pravděpodobně pytláctví, ale v nemalé míře také bohužel střety především na silnicích,“ dodává Josefa Krausová z Hnutí DUHA Šelmy.

Klíčové také je, aby byla krajina pro zvířata prostupná. Významnou bariérou jsou silnice, železnice a rozrůstající se zástavba. Cesta ze Šumavy na Brdy je již v současné době pro rysy velice obtížná, a tak je naprosto zásadní ochránit existující migrační trasy rysů a umožnit jim volný pohyb krajinou.

Poznámky:

[1] Matka rysa B913, samice Surya, pochází z oblasti mezi Kašperskými Horami a Vacovem, na

Hartmanicku se trvale usadila v roce 2020. Zde měla v květnu téhož roku svoje první kotě a od té doby se dosud rozmnožovala každoročně. V roce 2024 měla celkem 3 koťata a jedním z nich byl právě mladý kocour B913. Již několik jejích potomků se po osamostatnění v minulých letech vydalo na severozápad, ale zatím žádný z nich – kromě kocoura B913 – nedošel prokazatelně až do Brd.

Foto: Josef Cink

Kontakty:

Karolína Šulová, mluvčí Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, e-mail: karolina.sulova@aopk.gov.cz, tel.:724 102 406

Kontakty: Bohumil Fišer, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, vedoucí Správy CHKO Brdy, e-mail: bohumil.fiser@aopk.gov.cz, tel.:724 204 129

Elisa Belotti, oddělení zoologie Správy NP Šumava, e-mail: elisa.belotti@npsumava.cz, tel: 731530277

Jan Dvořák, mluvčí Správy NP Šumava, e-mail: jan.dvorak@npsumava.cz, tel: 731530509

Josefa Krausová, terénní pracovnice Hnutí DUHA Šelmy, e-mail: josefa.krausova@hnutiduha.cz, tel.: 775 734 434

Tereza Mináriková, ALKA Wildlife, tel: 724 706 806, e-mail: tereza.minarikova@alkawildlife.eu

<https://www.npsumava.cz/v-chranene-krajinne-oblasti-brdy-byl-po-letech-opet-zaznamenan-rys-ostrov-id>